

6. SINIF 4. ÜNİTE

YÖNETİMİN KARAR ALMA SÜRECİNİ ETKİLEYEN UNSURLAR

- **Demokrasi**, halkın seçme ve seçilme hakkını kullandığı, yöneticilerini kendisinin belirlediği bir yönetim şeklidir.
- Kısacası egemenlik halkın elindedir.

Demokrasi ilkeleri

- **Millî Egemenlik**: Yönetim yetkisi halkta bulunur.
- **Eşitlik**: Herkes kanunlar karşısında aynı haklara sahiptir.
- **Çoğulculuk**: Birden fazla aday veya parti seçime katılabilir.
- **Özgürlük**: Korku ve baskı olmadan düşünce beyan edilebilir.
- **Hukukun Üstünlüğü**: Herkes yasalara uymak zorundadır.
- **Katılım**: Halk, seçim ve sivil faaliyetlerle yönetimde söz sahibi olur.
- **Seçme-Seçilme Hakkı**: Vatandaşlar oy kullanabilir, aday olabilir.
- Atatürk, çağdaş ve demokratik bir yönetim istemiştir.
- 23 Nisan 1920'de TBMM açıldı, halk temsilcileri aracılığıyla yönetimde söz sahibi oldu.
- 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edildi; egemenlik millete geçti. Böylece devletin yönetim biçimi belirlenmiş oldu. Her yıl 29 Ekim günü "Cumhuriyet Bayramı" olarak kutlanır.

Çocuk Hakları

- Her çocuk, dili, dini, ırkı ne olursa olsun eşit haklara sahiptir.
- Bu haklar, 1989 Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi ile koruma altına alınmıştır.
- **Madde 12: Görüşünü İfade Etme Hakkı**
 - Çocuk, kendisini ilgilendiren her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkına sahiptir. Bu görüşler, çocuğun yaşına ve olgunluk düzeyine göre dikkate alınmalıdır.

Madde 13: İfade Özgürlüğü Hakkı

- Çocuk; bilgi edinme, alma, verme ve düşüncesini açıklama özgürlüğüne sahiptir. Bu hak; sözlü, yazılı, basılı, sanatsal yollarla ya da çocuğun seçeceği başka araçlarla kullanılabilir.

Çocukların Katılım Süreçleri

Bilgi edinme

- Çocuklara kendilerini ilgilendiren konular hakkında bilgi verilir. Örneğin evde bir kural değişikliği yapılacaksa çocuklara bu değişiklik anlatılır.

Düşünceyi ifade etme

- Çocuklara, görüşlerini özgürce ifade etme imkânı tanınır. Örneğin eğitsel kulüp toplantılarında öğrencilerin önerileri de dikkate alınır.

Geri bildirim alma

- Çocukların görüşlerinin dikkate alındığını gösteren cevaptır. Geri bildirim sayesinde çocuk, ciddiye alındığını hisseder.
- Ailede Sağlıklı İletişim kurabilmek için;
 - Dinlemeyi bilmeliyiz
 - Saygılı ve yapıcı konuşmalıyız
 - Birlikte zaman geçirmeliyiz
 - Empati yapmalıyız
- Evde başlayan katılım, okulda sınıf başkanlığı, kulüplerle devam eder.
- Birey büyüdükçe mahalle, şehir ve ülke düzeyindeki karar süreçlerine katılabilir.
- Katılım, hem hak hem sorumluluktur.

Karar Alma Aşamaları

1. Sorunun belirlenmesi
2. Öneriler geliştirilmesi
3. Karar verilmesi
4. Kararın uygulanması
5. Uygulamanın değerlendirilmesi
6. Gerekirse yeniden gözden geçirme

- Ülkemizin yönetimine ve karar alma süreçlerine katılımı sağlayan siyasi hak ve ödevlerimiz aşağıda verilmiştir.

Türk vatandaşlığı
Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları
Siyasi partilere katılma hakkı
Vergi ödevi
Dilekçe hakkı
Kamu hizmetine girme hakkı

- Aşağıda ülkemizde seçimle iş başına gelen devlet görevlileri ve bunların bazı görevleri verilmiştir.

Cumhurbaşkanı	• Ülkemizin en üst düzey yöneticisidir. • Yürütme gücünü kullanır. • Türk vatandaşları arasından, halk tarafından 5 yılda bir seçilir.
Milletvekilleri	• Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yaparlar. • Genel seçimlerle 5 yılda bir seçilirler.
Belediye Başkanları	• Şehir ve ilçelerin yerel yönetiminden sorumlulardır. • Halk tarafından 5 yılda bir seçilirler.
Muhtar	• Mahalle ve köylerin yöneticisidir. • Halk tarafından 5 yılda bir seçilir.

Haklarımızı Bilmek ve Korumak

- Her birey doğuştan birtakım temel haklara sahiptir.
- Haklara saygı, toplumda düzen ve adaletin temelidir.
- Hak ihlallerine karşı yasal yollarla hakkımızı aramalıyız.

Örnek:

- Kantin sırasına uymayan birini yetkiliye bildirmek veya zorbalığa karşı öğretmene haber vermek, hakkımızı korumanın bir örneğidir.

Yönetimi Etkileyen Unsurlar

Kamuoyu: Halkın belli bir konuda oluşturduğu genel görüştür.

1. Siyasi Partiler:

- Ortak fikirdeki kişilerin oluşturduğu, yönetimde söz sahibi olmak isteyen yasal gruplardır.

2. Sivil Toplum Kuruluşları (STK):

- Toplum yararına çalışan, bağımsız ve gönüllü kuruluşlardır.

3. Medya:

- Bilgilendirme, kamuoyu oluşturma, haber verme gibi işlevleri vardır.

